

Segunda lengua extranjera · 4.º ESO · Illes Balears

Cuadernillo de trabajo del profesorado: currículo oficial, secuenciación trimestral, situaciones de aprendizaje, rúbricas competenciales, DUA y comparativa autonómica frente al BOE.

Normativa Decret 32/2022, de 8 d'agost

Generado 11/07/2026 02:26

6 Competencias	24 Criterios	155 Saberes
--------------------------	------------------------	-----------------------

Curso terminal de la etapa obligatoria con itinerarios diferenciados (académico y aplicado en algunas materias).
Marca la frontera entre quienes seguirán a Bachillerato y quienes optarán por FP o el mundo laboral.

Índice

1. Resumen normativo
 2. Competencias específicas (explicadas)
 3. Criterios de evaluación (con evidencia)
 4. Saberes básicos (con actividad de aula)
 5. Rúbricas IA por competencia (niveles 1-4)
- Sugerencias DUA por CE
 - Cómo programar paso a paso

1. Resumen normativo

Materia	Segunda lengua extranjera
Curso	4.º ESO
Comunidad Autónoma	Illes Balears
Decreto autonómico	Decret 32/2022, de 8 d'agost
Particularidad	En Illes Balears, el catalán (modalidad balear) es lengua vehicular preferente y existe Llengua Catalana i Literatura con currículum propio.

2. Competencias específicas

Segunda Lengua Extranjera

CE.1 · Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llen...

TEXTO OFICIAL

Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes. La comprensió suposa rebre i processar informació. En l'etapa de l'educació secundària obligatòria, la comprensió és una destresa comunicativa que s'ha de desenvolupar a partir de texts orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, expressats de manera clara i usant la llengua estàndard. La comprensió, en aquest nivell, implica entendre i interpretar els texts i extreure'n el seu sentit general i els detalls més rellevants per satisfer les seves necessitats comunicatives. Per això, s'han d'activar les estratègies més adequades al desenvolupament psicoevolutiu i les necessitats dels alumnes, amb la finalitat de reconstruir la representació del significat i del sentit del text i per formular hipòtesi sobre la intenció comunicativa que hi ha en aquests texts.

RESUMEN CLARO

El alumno entiende textos claros en la lengua extranjera y obtiene la información que necesita para una situación real.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado escucha o lee mensajes sencillos (avisos, carteles, diálogos), extrae lo esencial y usa pistas para deducir significados.

NO ES

No es traducir palabra por palabra ni rellenar huecos de vocabulario aislado; es captar el sentido para actuar.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado escucha un audio con anuncios de megafonía en francés y escribe la puerta de embarque y la hora.

interpretar

CE.2 · Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planifi...

TEXTO OFICIAL

Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent, missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets. La producció engloba tant l'expressió oral com l'escrita i la multimodal. En aquesta etapa, la producció ha de donar lloc a la redacció i l'exposició de texts sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb creativitat, coherència i adequació. La producció, en diversos formats i suports, pot incloure en aquesta etapa l'exposició d'una petita descripció o anècdota, una presentació formal de major extensió, una senzilla argumentació o la redacció de texts que expressin fets, conceptes, pensaments, opinions i sentiments, mitjançant eines digitals i analògiques, com també la cerca avançada d'informació a internet com a font de documentació. En el seu format multimodal, la producció inclou l'ús conjunt de diferents recursos per produir significat (escriptura, imatge, gràfics, taules, diagrames, so, gests, etc.) i la selecció i aplicació del més adequat en funció de la tasca i les seves necessitats. Les activitats vinculades amb la producció de texts compleixen funcions importants en els àmbits personal, social, educatiu i professional, i existeix un valor cívic concret que s'hi associa. La destresa en les produccions més formals en diferents suports no s'adquireix de manera natural, sinó que és producte de l'aprenentatge. En aquesta etapa, les produccions es basen en l'aprenentatge d'aspectes formals bàsics de caire més lingüístic, sociolingüístic i pragmàtic; de les expectatives i convencions comunes associades al gènere emprat; d'eines de producció; i del suport utilitzat. Les estratègies que permeten la millora de la producció, tant formal com informal, comprenen la planificació, l'autoavaluació i coavaluació, la retroalimentació, com també el monitoratge, la validació i la compensació.

RESUMEN CLARO

El alumnado escribe textos breves y claros en el idioma extranjero para comunicarse en situaciones reales.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado escribe mensajes, correos o descripciones cortas, planifica lo que va a decir, se corrige si falla y busca maneras de salir del paso.

NO ES

No es traducir frases sueltas ni rellenar huecos. No es memorizar textos. Es crear un mensaje propio con intención comunicativa.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado escribe un correo electrónico de 80 palabras a un amigo virtual presentando su fin de semana.

producir

CE.3 · Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i d...

TEXTO OFICIAL

Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia. La interacció implica dos o més participants en la construcció d'un discurs. La interacció interpersonal es considera l'origen del llenguatge i comprèn funcions interpersonals, cooperatives i transaccionals. En la interacció entren en joc la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, els elements verbals i no verbals de la comunicació, com també l'adequació als diferents registres i gèneres dialògics, tant orals com escrits i multimodals, en entorns síncrons o asíncrons. En aquesta etapa de l'educació, s'espera que les interaccions abordin temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes.

RESUMEN CLARO

El alumno sabe mantener conversaciones sencillas con cortesía y autonomía creciente, usando estrategias cooperativas y recursos digitales.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado participa en diálogos simulados, usa aplicaciones de traducción o grabación, y colabora con compañeros para resolver situaciones comunicativas cotidianas.

NO ES

No es recitar diálogos memorizados ni traducir frases sueltas. No es una interacción sin normas de cortesía.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Por parejas, simulan una compra en una tienda: preguntar precios, pedir cambio, agradecer, todo en la lengua meta.

comunicar

CE.4 · Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explica...

TEXTO OFICIAL

Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.

RESUMEN CLARO

El alumnado se convierte en puente entre lenguas para hacer entender mensajes cotidianos.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado utiliza palabras sencillas, paráfrasis o gestos para explicar conceptos o simplificar mensajes entre el español y la lengua extranjera en situaciones reales.

NO ES

No es traducir literalmente ni usar diccionario en cada frase. Es buscar que la otra persona capte lo esencial sin ayuda técnica.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado explica en la lengua extranjera a un compañero cómo hacer una receta sencilla, simplificando vocabulario complejo.

mediar

CE.5 · Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el se...

TEXTO OFICIAL

Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes. L'ús del repertori lingüístic i la reflexió sobre el seu funcionament estan vinculats amb l'enfocament plurilingüe de l'adquisició de llengües. L'enfocament plurilingüe parteix del fet que les experiències dels alumnes amb les llengües que coneixen serveixen de base per a l'ampliació i millora de l'aprenentatge de llengües noves i els ajuden a desenvolupar i enriquir el seu repertori lingüístic plurilingüe i la seva curiositat i sensibilització cultural. En l'educació secundària obligatòria els alumnes aprofundeixen en aquesta reflexió sobre les llengües i estableixen relacions entre les diferents llengües dels seus repertoris individuals, analitzant-ne les semblances i diferències amb la finalitat d'ampliar els coneixements i estratègies en les llengües que els conformen. D'aquesta manera, s'afavoreix l'aprenentatge de noves llengües i es millora la competència comunicativa. La reflexió sobre les llengües i el seu funcionament implica que els alumnes entenguin les seves relacions i, a més, contribueix al fet que identifiquin les fortaleses i mancances pròpies en el terreny lingüístic i comunicatiu, prenent consciència dels coneixements i estratègies propis i fent-los explícits. En aquest sentit, suposa també la posada en marxa de destreses per fer front a la incertesa i per desenvolupar el sentit de la iniciativa i la perseverança en la consecució dels objectius o la presa de decisions. A més, el coneixement de diferents llengües permet valorar la diversitat lingüística de la societat com un aspecte enriquidor i positiu. La selecció, configuració i aplicació dels dispositius i eines tant

RESUMEN CLARO

El alumnado aprovecha lo que sabe de otras lenguas para comunicarse mejor en la nueva, reflexionando sobre cómo funcionan.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado analiza semejanzas entre lenguas, transfiere estrategias de una a otra y ajusta su expresión para comunicarse eficazmente.

NO ES

No es memorizar listas de vocabulario sin conectar con otras lenguas, ni traducir palabra por palabra, ni ignorar los conocimientos previos.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado elabora un cartel comparando cómo se expresa una misma función comunicativa (saludar, pedir) en su L1 y la nueva lengua.

[transferir](#)

CE.6 · Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, id...

TEXTO OFICIAL

Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals. La interculturalitat suposa experimentar la diversitat lingüística, cultural i artística de la societat analitzant-la i traient-ne benefici. A l'educació secundària obligatòria, la interculturalitat, que afavoreix l'entesa amb els altres, mereix una atenció específica perquè formi part de l'experiència dels alumnes i per evitar que la seva percepció sobre aquesta diversitat estigui distorsionada pels estereotips i constitueixi l'origen d'uns certs tipus de discriminació. La valoració crítica i l'adequació a la diversitat han de permetre als alumnes actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals. La consciència de la diversitat ofereix als alumnes la possibilitat de relacionar diferents cultures i afavoreix el desenvolupament d'una sensibilitat artística i cultural. També potencia la capacitat d'identificar i utilitzar una gran varietat d'estratègies que li permetin establir relacions amb persones d'altres cultures. Les situacions interculturals que es poden plantejar, en aquesta etapa, en l'ensenyament de la llengua estrangera faciliten l'obertura a noves experiències, idees, societats, cultures i formes de vida. Aquest procés fomenta l'interès per allò diferent; ajuda a relativitzar la pròpia perspectiva i el propi sistema de valors culturals; i distanciar-se i evitar les actituds sustentades sobre qualsevol mena de discriminació o reforç d'estereotips. Tot això orientat cap a l'objectiu de desenvolupar una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics.

RESUMEN CLARO

El alumnado compara su cultura con la de la lengua extranjera para actuar con respeto y empatía.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado identifica semejanzas y diferencias culturales y lingüísticas, y reflexiona sobre cómo adaptar su comportamiento en contextos interculturales.

NO ES

No es aprender datos culturales de memoria. No es traducir costumbres. Es analizar y valorar las diferencias para mejorar la convivencia.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

En alemán, los estudiantes comparan saludos formales e informales en España y Alemania y escenifican una conversación respetuosa.

[comparar](#)

3. Criterios de evaluación

Segunda Lengua Extranjera

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.1	<p>Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de textos orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. Extreure i analitzar el sentit global de textos escrits, orals i multimodals, breus i senzills en llengua estàndard, captant, per exemple, el missatge principal, el propòsit de l'autor i el context general. Seleccionar informació rellevant de textos escrits, orals i multimodals, breus i senzills, en llengua estàndard per respondre preguntes concretes. Extreure informació explícita i implícita de textos multimodals en llengua estàndard sobre aspectes, a més de la vida quotidiana, de l'actualitat, com notícies d'actualitat adaptades o infografies amb informació visual i textual. Entendre texts sobre temes quotidians (p. ex., plans de cap de setmana o diàlegs entre companys), de rellevància personal (p. ex., texts acadèmics relacionats amb el seu aprenentatge o narratives d'interès juvenil) o d'interès públic pròxims a la seva experiència (p. ex. notícies i articles d'actualitat adaptats, vídeos sobre temes del seu interès o cartells i tríptics).</p> <p>Interpretar y analizar el sentido global y detalles de textos sencillos sobre temas cotidianos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado responde a preguntas sobre el sentido global e información específica de textos orales, escritos o multimodales breves y claros.</p> <p><i>Contexto:</i> Actividades de comprensión de audios o lecturas sobre temas familiares, con preguntas abiertas y cerradas.</p> <p><i>Evitar:</i> Aplicar este criterio de 1º-2º ESO en 4º ESO sin aumentar la complejidad textual ni exigir mayor precisión.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: Interpretar</p>
1.2	CE.1	<p>Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius de texts progressivament més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, com també de texts literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. Interpretar i valorar texts més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, com també de texts literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. Inferir informació implícita a partir de pistes contextuais, distingint entre fets i opinions en texts senzills. Expressar una opinió personal breu, relacionant el contingut amb coneixements previs i justificant de forma senzilla els arguments. Identificar estructures discursives més complexes (p. ex., seqüència, causa-efecte, concessió), en texts informatius i descriptius senzills. Valorar de manera més elaborada si el llenguatge i l'estructura del text són adequats i compleixen el seu propòsit.</p> <p>Aplica estrategias guiadas para comprender textos cotidianos en segundas lenguas extranjeras.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado selecciona y usa estrategias de comprensión (inferencias, búsqueda de información) en textos orales o escritos cotidianos.</p> <p><i>Contexto:</i> Situaciones comunicativas cotidianas: leer un cartel, escuchar un anuncio o un diálogo simple.</p> <p><i>Evitar:</i> Este criterio está diseñado para 1º-2º ESO, no para 4º ESO.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: aplicar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.3	CE.1	<p>Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en cada situació comunicativa per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels texts; inferir significats i interpretar elements no verbals; i cercar, seleccionar i gestionar informació veraç.</p> <p>Aplicar estrategias de comprensión para inferir significados y seleccionar información veraz en textos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza una tarea de comprensión lectora en la que selecciona y aplica estrategias para inferir significados y gestionar información veraz.</p> <p><i>Contexto:</i> Lectura de un texto auténtico con preguntas de inferencia y búsqueda de fuentes.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo comprensión literal sin incluir inferencias ni verificación de fuentes.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: aplicar</p>
1.4	CE.1	<p>Reflexionar sobre les diverses formes d'utilització dels diners, expressant una actitud positiva cap a l'estalvi, considerant-lo com a mitjà per invertir i aconseguir diferents objectius personals. Reflexionar sobre l'ús dels diners de manera responsable i eficaç. Desenvolupar una actitud positiva cap a l'estalvi com a eina per aconseguir objectius personals. Comprendre les diferents formes d'invertir els diners i les opcions que existeixen per maximitzar els estalvis. Identificar els avantatges de l'estalvi a llarg termini i el seu efecte en la consecució de metes personals i financeres.</p>	
2.1	CE.2	<p>Expressar oralment texts senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, com també estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. Descriure, narrar, informar i argumentar oralment sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'alumne. Seleccionar i utilitzar un registre adequat al context i a l'audiència, diferenciant entre registres formals i informals. Comunicar oralment texts senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa. Utilitzar suports analògics o digitals de manera efectiva (p. ex. presentacions multimèdia o infografies) per comunicar missatges orals estructurats. Utilitzar recursos verbals i no verbals com l'entonació, el volum, la pronunciació, el llenguatge corporal o el contacte visual. Utilitzar estratègies de planificació i de control més avançades, a més de les estratègies de compensació com fer ús de paràfrasi senzilla o ús de sinònims i de cooperació com respectar el torn de paraula i confirmar-ne la comprensió.</p> <p>Producir oralmente textos breves y sencillos sobre temas cotidianos usando recursos verbales, no verbales y estrategias de planificación.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza una exposición oral breve o participa en un diálogo guiado sobre un tema cotidiano, con apoyos no verbales y una estructura clara.</p> <p><i>Contexto:</i> Los estudiantes preparan y presentan en parejas su rutina diaria usando pictogramas y gestos.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo la corrección gramatical en lugar de la fluidez comunicativa oral.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: producir</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
2.2	CE.2	<p>Redactar i difondre texts d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. Redactar texts originals d'extensió mitjana, sobre temes personals, educatius o públics com una carta formal o una opinió sobre un tema conegut. Estructurar els texts amb correcció i claredat, emprant connectors més avançats per cohesionar les idees. Presentar i compartir texts utilitzant eines digitals avançades amb elements visuals i multimèdia (p. ex., gràfics, imatges, vídeos). Respectar les produccions dels altres, evitant el plagi i citant fonts de forma adequada. Utilitzar correctament el repertori lingüístic amb precisió i flexibilitat, incorporant lèxic més ric i precís per abordar temes d'interès públic o acadèmic. Adequar els texts al propòsit comunicatiu i a la tipologia textual (descriptiva, expositiva, argumentativa, narrativa).</p> <p>Escribir textos breves y comprensibles, organizados con claridad, coherencia y cohesión, usando herramientas analógicas o digitales, sobre temas cotidianos relevantes.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado redacta y organiza un texto breve (correo, descripción, opinión) que resulta claro, coherente y adecuado a la situación comunicativa.</p> <p><i>Contexto:</i> Actividad guiada de escritura sobre un tema cotidiano, siguiendo pautas, con posibilidad de usar medios digitales.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo la corrección gramatical, ignorando coherencia, cohesión y adecuación al contexto.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: producir</p>
2.3	CE.2	<p>Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de texts coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives,</p> <p>Seleccionar y aplicar estrategias para planificar, producir y revisar textos breves y coherentes, usando recursos adecuados según el propósito y destinatario.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado redacta un texto escrito (email, descripción, opinión) siguiendo pautas, aplicando estrategias de planificación y revisión con apoyo.</p> <p><i>Contexto:</i> Redacción guiada de un texto breve sobre un tema cotidiano, con apoyo de guía y recursos digitales.</p> <p><i>Evitar:</i> Exigir autonomía sin andamiaje previo, ignorando el carácter guiado del criterio.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: producir</p>
2.4	CE.2	<p>Conèixer el concepte de mutualització, descrivint mitjançant casos pràctics a l'aula el seu funcionament i utilitat, reconeixent el paper de les entitats asseguradores com a intermediaris financers. Conèixer el concepte de mutualització, com també el seu funcionament i aplicació al context de les assegurances. Descriure el procés de la mutualització mitjançant casos pràctics. Reconèixer el paper de les entitats asseguradores com a intermediaris entre els assegurats en la gestió dels riscos.</p>	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
3.1	CE.3	<p>Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, com també per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. Planificar i participar en interaccions sobre temes quotidians, personals o d'interès públic que siguin pròxims a les experiències dels alumnes. Col·laborar activament en interaccions negociant idees o assumint responsabilitats específiques. Emprar diversos suports com videoconferències, aplicacions educatives o xats, respectant les normes d'etiqueta digital. Utilitzar estratègies per gestionar malentesos (e.g., demanar aclariments, reformular idees). Desenvolupar interaccions breus en què es respectin les fórmules de cortesia. Mostrar respecte i empatia per les necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors.</p> <p>Planificar y participar en diálogos breves sobre temas cotidianos usando estrategias de cortesia y recursos digitales.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un diálogo breve y sencillo con un compañero sobre un tema cotidiano, usando apoyo no verbal y mostrando respeto.</p> <p><i>Contexto:</i> Por parejas, realizan un diálogo simulado (ej. pedir información) con guion oral y apoyo digital.</p> <p><i>Evitar:</i> El criterio indica curso aplicable 1º-2º ESO, pero se asigna a 4º ESO, lo que contradice la progresión.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: comunicar</p>
3.2	CE.3	<p>Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses.</p> <p>Seleccionar y aplicar estrategias para iniciar, mantener y cerrar intercambios comunicativos corteses.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado participa en diálogos simulados aplicando estrategias de inicio, mantenimiento y cierre, así como para tomar turnos y clarificar información.</p> <p><i>Contexto:</i> Role-play en parejas sobre situaciones cotidianas con apoyo del docente.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar únicamente la fluidez o corrección gramatical, ignorando el uso de estrategias comunicativas.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: utilizar</p>
3.3	CE.3	<p>Entendre el consum com un acte conscient, premeditat i crític subjecte a la influència de la publicitat, davant el qual hem de valorar l'austeritat com a alternativa al malbaratament, els impactes sobre la pròpia salut i les condicions socials i ecològiques en les quals ha estat elaborat un producte o un servei. Conscienciar-se que el consum pot ser influenciat per elements externs. Avaluat l'impacte social, ecològic i personal del consum. Comprendre la importància de l'austeritat com una opció per evitar el malbaratament, tot contribuint a una societat més responsable i sostenible.</p>	
3.4	CE.3	<p>Gestionar problemes vinculats a l'entorn real proposant solucions sostenibles mitjançant actuacions individuals o col·lectives que es tradueixin en millores per a la societat. Identificar problemes socials, econòmics i ambientals relacionats amb el seu entorn més proper, tot analitzant les causes i els efectes que aquests problemes tenen en la comunitat. Proposar solucions sostenibles. Treballar, tant de manera individual com col·lectiva, en iniciatives que puguin ser aplicades a l'entorn local o global per millorar les condicions socials i ambientals.</p>	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
4.1	CE.4	<p>Inferir i explicar texts, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. Resumir informació clau de texts curts (per exemple, correus electrònics o fullets) i transmetre-la de manera senzilla, utilitzant esquemes o presentacions visuals per organitzar la informació. Col·laborar amb els altres per estructurar idees senzilles i resoldre problemes senzills utilitzant recursos visuals. Participar en interaccions senzilles per ajudar a superar confusions culturals o lingüístiques bàsiques entre interlocutors, mostrant respecte i estima pels interlocutors i per les llengües emprades. Adaptar la comunicació a les necessitats i contextos dels interlocutors, respectant les seves perspectives culturals i lingüístiques i mostrant empatia en situacions senzilles.</p> <p>Explica e infiere mensajes breves entre lenguas con empatía, usando recursos para facilitar la comunicación.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce una breve aclaración oral o escrita para resolver un malentendido entre interlocutores de distintas lenguas.</p> <p><i>Contexto:</i> Por ejemplo, en trabajo en grupo con diversidad lingüística, el alumno media para que todos comprendan las instrucciones.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo la corrección gramatical de la explicación sin atender a la empatía ni a la resolución del problema comunicativo.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: mediar</p>
4.2	CE.4	<p>Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar texts, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuals i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment. Aplicar estratègies per comunicar texts, conceptes i missatges breus i adequar-los al propòsit comunicatiu com informar o descriure. Utilitzar eines visuals o digitals (infografies, línies de temps, etc.) per estructurar texts i missatges senzills i clars. Adequar els missatges a les intencions comunicatives com informar, descriure, persuadir o entretenir i adaptar-los a la tipologia textual (narrativa, descripció, argumentació) i al context sociocultural.</p> <p>Aplica estrategias guiadas para crear puentes comunicativos usando apoyos físicos o digitales.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado aplica estrategias guiadas para explicar o simplificar mensajes usando recursos físicos o digitales.</p> <p><i>Contexto:</i> Situación de mediación en parejas o grupos con apoyo visual.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar la memorización de estrategias en lugar de su aplicación práctica.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: aplicar</p>
4.3	CE.4	<p>Diferenciar i seleccionar entre diferents productes financers, oferts per entitats financeres de l'entorn pròxim, aquells que millor s'adaptin a diferents finalitats d'estalvi, coneixent la relació entre rendibilitat i risc i les condicions de liquiditat pactades. Identificar els principals productes financers d'estalvi. Comprendre les característiques dels productes financers d'estalvi. Avaluar-ne la rendibilitat, el risc associat i les condicions de liquiditat. Seleccionar el producte més adequat segons les necessitats personals i objectius d'estalvi.</p>	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
4.4	CE.4	Resoldre, a manera de reptes plantejats, situacions relacionades amb un contracte de treball i una nòmina, i investigar i seleccionar aquella informació que considera rellevant per resoldre de manera argumentada els reptes plantejats, de manera individual o en col·lectivitat. Comprendre els elements bàsics d'un contracte de treball. Interpretar una nòmina. Seleccionar informació útil per comprendre millor els drets laborals i les obligacions contractuals.	
5.1	CE.5	<p>Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. Comparar i explicar de forma senzilla però argumentada les semblances i diferències entre llengües (p. ex. les estructures lingüístiques i usos més freqüents). Aplicar estratègies de transferència lingüística per produir estructures més complexes en la llengua estrangera, com les oracions subordinades. Aplicar estratègies d'autocorrecció i revisió per minimitzar errors per interferència lingüística, mostrant major autonomia.</p> <p>Comparar lenguas para mejorar la comunicación, reflexionando sobre cómo funcionan.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un cuadro comparativo o texto breve que contrasta aspectos lingüísticos de dos lenguas.</p> <p><i>Contexto:</i> Tras un input oral/escrito en dos lenguas, analizan semejanzas y diferencias.</p> <p><i>Evitar:</i> Se evalúa solo la corrección gramatical, no la reflexión crítica sobre el funcionamiento de las lenguas.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: comparar</p>
5.2	CE.5	<p>Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals. Seleccionar i combinar de manera creativa i autònoma diferents recursos i eines per a l'aprenentatge. Participar en intercanvis de comunicació més complexos com la participació activa en projectes col·laboratius. Analitzar el progrés i adaptar les estratègies d'aprenentatge a les pròpies necessitats.</p> <p>El alumno utiliza y diferencia estrategias para mejorar la comunicación y el aprendizaje en lengua extranjera, con apoyo de otros y medios analógicos o digitales.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un informe o exposición donde aplica y diferencia estrategias de comunicación y aprendizaje con apoyo de compañeros y herramientas analógicas/digitales.</p> <p><i>Contexto:</i> Trabajo en parejas para resolver tareas comunicativas, aplicando y distinguiendo estrategias de aprendizaje y comunicación.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir la evaluación con la mera identificación de estrategias, en lugar de su aplicación y diferenciación en contextos comunicativos reales.</p>	<p>Portfolio</p> <p>Verbo: aplicar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
5.3	CE.5	<p>Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes del Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los. Registrar i analitzar de manera autònoma els progressos i dificultats en l'aprenentatge, mantenint registres detallats en eines com el PEL o diaris d'aprenentatge digitals. Seleccionar i implementar estratègies efectives per superar les dificultats i consolidar l'aprenentatge, com l'ús de tècniques avançades d'estudi, assistència a tallers de reforç o pràctiques d'immersió lingüística. Participar en activitats de planificació avançada del propi aprenentatge, com dissenyar projectes personals relacionats amb la llengua estrangera jove establir objectius a llarg termini. Realitzar autoavaluacions i coavaluacions crítiques, participant en debats sobre criteris d'avaluació i proposant millores en els processos d'aprenentatge col·lectius. Comunicar de manera detallada els progressos i dificultats (p. ex. elaborant portafolis digitals o presentacions multimèdia que mostrin el desenvolupament competencial), compartint-los amb la comunitat educativa.</p> <p>El alumnado identifica sus avances y dificultades, selecciona estrategias y realiza autoevaluación y coevaluación con el PEL o diario de aprendizaje.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un diario de aprendizaje o portfolio con entradas de autoevaluación y coevaluación donde registra progresos, dificultades y estrategias seleccionadas.</p> <p><i>Contexto:</i> Reflexión continua sobre el aprendizaje con plantillas guiadas y puestas en común.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo la cumplimentación del diario sin atender a la calidad de la reflexión y selección de estrategias.</p>	<p>Portfolio</p> <p>Verbo: evaluar</p>
5.4	CE.5	<p>Reconèixer la importància dels impostos; distingir els impostos bàsics i dur a terme càlculs quotidians d'IRPF i IVA. Reconèixer la funció dels impostos com a font de finançament dels serveis públics i eines de redistribució econòmica. Diferenciar els impostos entre directes i indirectes.</p>	
6.1	CE.6	<p>Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. Mostrar una actitud empàtica en interaccions interculturals, intentant comprendre les perspectives i necessitats de persones d'altres cultures. Respectar i valorar les diferències lingüístiques i culturals com a part del diàleg intercultural, evitant imposar visions pròpies. Rebutjar qualsevol discriminació, prejudici jove estereotip durant la comunicació diària. Proposar solucions senzilles per millorar la comunicació quan hi hagi dificultats socioculturals.</p> <p>Conectar lenguas y culturas con empatía y respeto, rechazando discriminaciones y estereotipos en situaciones cotidianas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un role-play intercultural donde demuestra empatía y respeto, y explica oralmente los vínculos entre lenguas y culturas, rechazando estereotipos.</p> <p><i>Contexto:</i> Intercambio comunicativo entre alumnado de distintas culturas o simulado, sobre temas cotidianos.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo la corrección lingüística ignorando la actitud empática y respetuosa.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: conectar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
6.2	CE.6	<p>Valorar críticament en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. Explicar les diferències i semblances en les cultures dels diferents països, mostrant respecte davant les diferents perspectives. Adaptar-se a diferents entorns culturals i lingüístics amb una perspectiva inclusiva, mitjançant en malentesos culturals entre companys. Participar en converses sobre temes culturals d'interès comú per afavorir la creació d'una cultura compartida i el respecte als valors democràtics i als drets humans. Proposar accions sostenibles inspirades en pràctiques de les diferents cultures.</p> <p>El alumnado valora y comparte elementos culturales y lingüísticos de países de la lengua extranjera, fomentando la democracia y la sostenibilidad.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce una presentación oral donde compara aspectos culturales y lingüísticos, mostrando interés y respeto.</p> <p><i>Contexto:</i> Investigación intercultural en grupos y exposición oral compartiendo hallazgos.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo la corrección lingüística y no la actitud de valoración y respeto intercultural.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: valorar</p>
6.3	CE.6	<p>Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística tot atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.</p> <p>Explicar y valorar la diversidad cultural usando estrategias guiadas, vinculando valores democráticos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce una breve exposición oral o escrita en la que explica semejanzas y diferencias culturales, justificando su valoración con criterios ecosociales.</p> <p><i>Contexto:</i> Tras trabajar una manifestación cultural de un país hispanohablante, el alumno prepara una guía breve.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir la apreciación cultural con la mera enumeración de datos sin conexión con valores democráticos.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: Explicar</p>
6.4	CE.6	<p>Comprendre els Objectius de Desenvolupament Sostenible i valorar-ne la importància en el futur desenvolupament de l'economia i la societat, analitzant les actuacions que s'estan duent a terme a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a la seva consecució i compliment. Conèixer els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 i comprendre la rellevància que tenen. Valorar iniciatives i projectes a les Illes Balears que promoguin el compliment dels ODS. Reflexionar sobre la contribució dels ODS a una economia i societat més justes, equitatives i sostenibles. Actuar de manera compromesa en l'assoliment dels ODS en l'entorn local i global. Desenvolupar propostes d'accions alineades amb els ODS que tinguin un impacte positiu a l'entorn escolar o local.</p>	

4. Saberes bàsics

Segunda Lengua Extranjera

Saberes bàsics del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació: Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	
2	Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació: Ús autònom d'estratègies variades per a la correcció i millora lingüística com, per exemple, la revisió i autocorrecció a partir de models, guies o llistes dels errors freqüents, ús de diccionaris, taules gramaticals o eines digitals d'ajuda lingüística, revisió entre companys, gravació i autoavaluació de producció oral, entre d'altres.	
3	Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació: Implementació de tècniques bàsiques d'autoavaluació (rúbriques senzilles, quadern personal d'errors i reflexió postactivitat, entre d'altres).	
4	Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació: Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.	
5	Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació: Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.	
6	Estratègies de planificació: Activació de coneixements previs relacionats amb el tema com pluges d'idees guiada, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	
7	Estratègies de planificació: Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).	
8	Estratègies de planificació: Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
9	Estratègies de planificació: Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).	
10	Estratègies de planificació: Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions de major complexitat (planificació de la coproducció).	
11	Estratègies de planificació: Discussió prèvia en grup per definir el propòsit del text, la distribució de tasques i l'estructura del text (planificació de la coproducció).	
12	Estratègies d'execució: Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).	
13	Estratègies d'execució: Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la producció).	
14	Estratègies d'execució: Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).	
15	Estratègies d'execució: Interacció fluida en situacions pràctiques utilitzant vocabulari funcional (execució de la coproducció).	
16	Estratègies d'execució: Integració d'aportacions de grup per construir un text coherent (execució de la coproducció).	
17	Estratègies de control: Confirmació de la informació obtinguda amb les prediccions inicials identificant les incoherències o omissions (control de la comprensió).	
18	Estratègies de control: Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	
19	Estratègies de control: Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (control de la coproducció).	
20	Estratègies de control: Ajustament de les contribucions dels companys per garantir un estil uniforme (control de la coproducció).	
21	Estratègies de reparació: Tornar a llegir o escoltar per entendre millor informació poc clara (reparació de la comprensió).	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
22	Estratègies de reparació: Correcció d'errors gramaticals, ajustament de vocabulari imprecís i revisió de l'ús de connectors (reparació de la producció).	
23	Estratègies de reparació: Reformulació o simplificació dels missatges per mantenir la comprensió i millorar la claredat (reparació de la producció).	
24	Estratègies de reparació: Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	
25	Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes: Simplificació i reformulació bàsica de texts curts i senzills sobre temes familiars. Reformulació d'informació coneguda utilitzant paraules simples i estructures bàsiques.	
26	Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes: Reformulació de conceptes senzills per ajudar a comprendre termes o idees bàsiques mitjançant exemples. Relació de conceptes nous amb informació coneguda.	
27	Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes: Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	
28	Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes: Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
29	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús de salutacions i comiats ampliat més formals i informals.</p>	
30	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
31	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs, persones a l'espai, incloent-hi detalls addicionals.</p>	
32	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
33	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.</p>	
34	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex. faig.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
35	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús de formes verbals bàsiques per parlar de plans i intencions futurs.</p>	
36	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
37	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió.</p>	
38	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
39	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'expressions per fer argumentacions senzilles.</p>	
40	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'expressions per realitzar hipòtesis i suposicions. Els condicionals.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
41	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'expressions per expressar la incertesa i el dubte.</p>	
42	<p>Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir: Ús d'expressions per reformular i resumir.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
43	<p>Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, la funció textual: Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill).</p>	
44	<p>Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, la funció textual: Comprensió i producció de gèneres discursius ampliat: diàlegs estructurats, narracions curtes, ressenyes de llibres.</p>	
45	<p>Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, la funció textual: Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.</p>	
46	<p>Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, la funció textual: Organització segons gèneres més elaborats: estructures narratives senzilles amb introducció, nus i desenllaç.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
47	Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, la funció textual: Expectatives generades pel context: identificació del registre formal en situacions acadèmiques.	
48	Francès: Descripció amb més detalls i adjectius qualificatius (C'est une maison bleue avec un grand jardin). Introducció a l'ús dels pronoms relatius simples qui i que (c'est un homme qui est photographe).	
49	Francès: L'ús d'expressions quantitatives (il y a, il n'y a pas de; beaucoup de, un peu de, trop de bruit) i mesures i quantitats precises (deux kilo de riz, un verre d'eau).	
50	Francès: Descripcions amb adjectius variats, adjectius que expressen emocions o opinions (C'est un film intéressant, Mon copain est gentil). Frases comparatives més detallades (Le train est plus confortable que le bus).	
51	Francès: Descripcions espacials amb més precisió (Dans, au-dessus, devant, chez, ailleurs, à l'intérieur, à l'extérieur).	
52	Francès: Identificació i ús del passat recent per accions immediates: Je viens de finir mes devoirs, del present continu: il est en train de manger. Introducció a l'ús de l'imparfait i del futur simple i ús progressiu del passat compost. Introducció a l'ús de l'alternança de l'imparfait i del passat compost i concordança del participi de passat amb el verb être. Ús de l'imperatiu amb la negació i ús dels verbs pronominals. Ús d'expressions de durada: Dans depuis, il y a...2 ans.	
53	Francès: Identificació i ús de oui i si. Introducció i ús de negacions dobles: ne...jamais, ne...rien, ne...personne, ne...aucun. Ús dels interrogatius i de la interrogació parcial: Qui, Où, Combien. Preguntes indirectes: Dis-moi qu'est-ce que tu fais là. Identificació i ús de l'exclamació.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
54	<p>Francès: Ús de connectors bàsics per expressar causa: car, per expressar condicions i hipòtesis senzilles.</p> <p>Si+présent+futur Si j'ai le temps, j'irai à la réunion; per expressar l'opposició, mais, la finalitat pour, l'opinion à mon avis.</p>	
55	<p>Alemaný: Descripció més detallada de persones i objectes mitjançant adjectius, genitiu amb noms propis, substantius composts (p. ex. das rote Auto gefällt mir, Sebastians Gitarre, Chemielehrerin, Schlafzimmer).</p>	
56	<p>Alemaný: Conceptes genèrics i diferents pronoms en les seves diferents declinacions (p. ex., alle, manche, der/die/das, er/ihn/ihm).</p>	
57	<p>Alemaný: Ús de comptables i incomptables, pronoms indefinits, unitats de mesura, vocabulari d'embalatge i quantitats, etc. (p. ex. ein Paar, viel, alles, nichts, alle, niemand, ein Kilo, eine Scheibe, eine Dose).</p>	
58	<p>Alemaný: Expressions que expressen poc, menys, més, suficient, etc. (ein bisschen, weniger, mehr, genug).</p>	
59	<p>Alemaný: Ús d'estructures més avançades i partícules modals més senzilles (p. ex. das Auto ist zu schnell, das Haus ist ja sehr neu!, dein Bruder ist ziemlich/schön praktisch).</p>	
60	<p>Alemaný: Introducció a preposicions i adverbis locals que poden anar amb acusatiu i/o datiu (in, auf, vor, hinter, nach, zu, bei, usw.). Els punts cardinals i altres expressions de l'espai (im Norden von der Schweiz, in der Nähe von, o.ä).</p>	
61	<p>Alemaný: Ús més avançat del Präsens amb verbs separables (ich stehe jeden Tag um 6 Uhr auf), ús d'adverbis o expressions més avançades (nächstes Jahr kaufe ich mir eine Gitarre).</p>	
62	<p>Alemaný: Narració d'accions passades amb el Präteritum de verbs més habituals (sein, haben i algun més com wissen) i el Perfekt per a la resta de verbs (ich hatte einen Unfall, ich war schon mal auf Bali, ich bin heute morgen spät aufgestanden).</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
63	Alemany: Enriquiment de les oracions amb expressions bàsiques de freqüència (Jeden Sonntag besuchen wir unsere Großeltern, wir reisen nur einmal im Jahr, ich trinke immer Wasser).	
64	Alemany: Consolidació dels diferents tipus d'oracions: oracions afirmatives amb inversions.	
65	Alemany: Diferències entre W-Fragen i Ja-Nein-Fragen (finalitat i estructura), preguntes en negatiu (kannst du morgen nicht heute kommen? Doch! Ich komme heute).	
66	Alemany: Ús de formes negatives més complexes i negacions amb nicht + adjectiu (p. ex., das Auto ist nicht schnell, ich habe nichts gegessen, ich kaufe nie am Wochenende, ich finde das nicht interessant).	
67	Alemany: Ús de connectors per ordenar i justificar idees (denn, deshalb, dann, danach).	
68	Francès: Identificació personal i relacions interpersonals més complexes (les emocions): p. ex. paresseux/euse, cousin/e, soeurs jumelles, meilleur/e ami/e, jaloux/se.	
69	Francès: Llocs i entorns (ciutats, regions i serveis locals, l'entorn urbà i el rural): p. ex., une ville animée, un village tranquille, la gare de bus, de train, la poste...	
70	Francès: Activitats i relacionades amb l'oci i temps lliure: p. ex la décoration de Noël, la préparation d'un menu, la première d'un film, un mariage, profiter du temps libre...	
71	Francès: La vida quotidiana (tasques domèstiques, rutines diàries, compres, etc.): p. ex. faire les courses, planifier et gérer son temps libre, planifier un voyage, un rdv...	
72	Francès: La salut i l'activitat física (hàbits saludables i malalties comunes, esports d'equip, activitats de benestar, etc.): p. ex. suivre une alimentation équilibrée, faire du sport, ne pas trop manger, ne pas abuser des réseaux sociaux, être en forme...	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
73	Francès: L'habitatge i la llar (detalls sobre estils i característiques dels habitatges, tasques de manteniment, etc.): p. ex. des maisons traditionnelles, un appartement moderne, un armoire en bois, décorer, réparer...	
74	Francès: El clima i l'entorn natural. Els problemes mediambientals i efectes: p. ex. les paysages, les catégories d'animaux, les végétaux, les points cardinaux, les continents, sécheresse, inondation, le réchauffement climatique, la déforestation, l'élévation du niveau des mers et océans...	
75	Francès: La tecnologia de l'informació i la comunicació: p. ex. surfer sur Internet, poster sur Classroom, envoyer un courriel, télécharger...	
76	Francès: El sistema escolar, la formació i expressions relacionades: p.ex. réussir un examen, le self, un correspondant.e, terminal, le lycée, le collègue...	
77	Alemanya: Expressió de característiques personals: nett, fleißig, sportlich...	
78	Alemanya: Termes per establir relacions familiars i d'amistat: meine Cousine, dein Onkel, sein Opa, mein (bester) Freund, eine (gute) Freundin...	
79	Alemanya: Termes per expressar emocions i relacions interpersonals: glücklich, traurig, sauer, ein Freund von Tina, Lukas Freund...	
80	Alemanya: Expressions per descriure ciutats, regions i serveis locals: die Stadt ist groß und schön, es gibt einen Bahnhof/ein Museum/eine Universität, die Stadt liegt im Süden/in der Nähe/in der Mitter/usw. von Deutschland, im Dorf kann man...,	
81	Alemanya: Vocabulari sobre esdeveniments i activitats específiques: Konzert, wandern...	
82	Alemanya: Expressions per planificar activitats: Was machst du am Abend?, ich gehe um 19 Uhr ins Kino...	
83	Alemanya: Termes per rutines diàries: aufstehen, frühstücken, anziehen, einkaufen...	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
84	Alemany: Rutines diàries en diversos contextes: Tagesablauf in der Schule / in der Freizeit/usw., Pläne am Wochenende / in der Freizeit...	
85	Alemany: Vocabulari sobre parts del cos i salut bàsica: Kopf, Arm, Arzt, fieber, etc.	
86	Alemany: Vocabulari sobre hàbits saludables i malalties comunes: gesundes Essen, Schmerzen, wehtun...	
87	Alemany: Habitacions i mobles comuns: Küche, Schlafzimmer, Sofa, Tisch, usw. Termes per descriure la llar: Die Wohnung ist klein vs. die kleine Wohnung, Das Haus ist groß vs. das große Haus...	
88	Alemany: Paraules bàsiques per descriure el clima: es ist warm/kalt/sonnig, es regnet, die Sonne scheint... Elements naturals comuns: Sonne, Regen, Berge...	
89	Alemany: Verbs bàsics relacionats amb les tecnologies de la informació i la comunicació: eine E-Mail schicken, telefonieren vs. anrufen, eine Nachricht schreiben...	
90	Alemany: Vocabulari relacionat amb les qualificacions: eine gute / schlechte Note, eine eins/zwei/drei/usw. in Mathe...	
91	Alemany: Expressions per descriure experiències escolars: Hausaufgaben machen, einen etwas wiederholen, Einzel-, Partner- oder Gruppenarbeit, Projektwoche, o. ä.	
92	Alemany: Conceptes temporals: jetzt, gestern, letzte Woche, nächstes Jahr, am 17. Juli, seit 2020, vor/nach zwei Wochen, in der Nähe, im Zentrum, im Norden von, p. ex. Localització: hier, dort.	
93	Francès: Consolidació de sons fonètics com les vocals obertes i tancades: /e/ vs. /ɛ/, été (/e/). Els sons líquids: /ʋ/ (vibrant uvular) i combinacions com /ʋu/ en paraules com rouge.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
94	Francès: Identificació i producció de sons difícils, nous i les grafies corresponents: [ŋ] montagne; [œ] rêveur i [Ø] rêveuse; La lletra s i la seva pronúncia /s/sac /z/: maison. La lletra «g» i la seva pronúncia [g] i [ʒ]: longue, large. La lletra «c» i la seva pronúncia [s] i [k]: océan, cascade. La grafia del son /e/: les, émission, imaginez, message, maison, parler.	
95	Francès: Distinció de significats associats als contrastes fonètics simples. Els sons [v] i [b] i les grafies corresponents. Els sons /s/ poisson /z/ poison.	
96	Francès: Distinció dels homòfones gramaticals: ce/se; on/ont; ou/où.	
97	Francès: Reproducció de patrons rítmics per connectar frases amb certa fluïdesa. Les liaisons obligatòries.	
98	Francès: Entonació expressiva. Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes, llistes i enumeracions o en oracions compostes.	
99	Francès: Reproducció diferenciada entre corba interrogativa i corba exclamativa en oracions més llargues, com: Pourquoi tu ne viens pas? C'est incroyable!.	
100	Francès: Introducció a la consciència pluricultural. Identificació de les diferències fonètiques entre el francès estàndard i varietats francòfones (p. ex. l'entonació del francès de l'Àfrica).	
101	Alemany: Producció i distinció de sons vocals avançats (neu, läuft, fährt) o sons consonàntics complexos (ich vs. acht, -ts, b vs. w).	
102	Alemany: Reconeixement i producció de vocals curtes i llargues més comuns.	
103	Alemany: Producció de paraules més llargues que no segueixen la norma general (Universität, Diskussion, Elefant), i patrons accentuals de verbs separables i no separables (bezahlen, einkaufen).	
104	Ich höre Musik	
105	Ich möchte Musik hören).	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
106	Alemany: Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes invitacions, peticions...	
107	Alemany: Patrons d'entonació d'intencions comunicatives més variades com dubte (Hmm, ich' weiß nicht...), entusiasme (das ist mega cool!) i desacord suau (Na ja, das glaube ich nicht).	
108	Alemany: Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes.	
109	Convencions ortogràfiques d'ús comú i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics: Domini de la puntuació avançada (dos punts, punts i comes).	
110	Convencions ortogràfiques d'ús comú i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics: Diferència entre formes similars i homòfons.	
111	Convencions ortogràfiques d'ús comú i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics: Correcció en temps verbals i terminacions.	
112	Convencions ortogràfiques d'ús comú i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics: Anàlisi de texts expositius amb elements visuals com gràfics o taules.	
113	Convencions ortogràfiques d'ús comú i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics: Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills).	
114	Francès: Introducció de temes de conversa (Tu aimes ce film?). Fórmules per a convidar o proposar (On va au cinéma? Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula (S'il te plait, continue). Expressió d'acord o desacord (Je suis d'accord, Je ne pense pas). Expressions més complexes per a acomiadar-se. Fórmules de cortesia (C'est un plaisir de parler avec toi).	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
115	Francès: Preguntes per aclarir idees i per a demanar aclariments (Pardon, tu peux répéter ?, Combien de?, Où est-ce que....).	
116	Francès: Gestos o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn (Est-ce que je peux parler ?,Tu veux ajouter quelque chose?).	
117	Francès: L'expressió d'agraïment en contextos informals (C'est gentil, merci).	
118	Francès: Ús de connectors simples com (et, aussi) per destacar similituds. Ús de connectors per expressar contrast (J'aime les chats, mais pas les chiens).	
119	Alemanys: Introducció de temes de conversa (Hast du diesen Film gesehen?). Fórmules per a convidar o proposar (Gehen wir ins Kino?).	
120	Alemanys: Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula (Bitte, mach weiter). Expressió d'acord o desacord (Ich bin einverstanden, Ich glaube das nicht).	
121	Alemanys: Expressions més complexes per a acomiadar-se. Fórmules de cortesia (Wir hören / sehen uns, bis zum nächsten Mal).	
122	Alemanys: Preguntes per aclarir idees i per a demanar aclariments (Entschuldigung, kannst du das wiederholen?, Wie viel kostet das?, Wo ist ...?).	
123	Alemanys: Gestos o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn (Kann ich sprechen?).	
124	Alemanys: L'expressió d'agraïment en contextos informals (Das ist nett, danke).	
125	Alemanys: Ús de connectors simples per comparar (und i auch). Ús de connectors per expressar contrast (aber).	
126	Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc: Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills (amb definicions curtes) o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
127	Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc: Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: Vídeos tutorials, infografies i pòdcasts senzills.	
128	Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc: Selecció d'informació rellevant: Identificació de frases i paraules clau en texts curts.	
129	Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc: Estratègies digitals de recerca d'informació: navegació en motors de cerca o identificació de fonts digitals fiables.	
130	Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc: Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes conceptuals.	
131	Respecte de la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: Citació de fonts. Introducció al concepte de cita bàsica (p. ex. segons l'autor...).	
132	Respecte de la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: Identificació dels elements d'una referència bàsica: autor, títol, any, font.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
133	<p>Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuals, entre d'altres.</p>	
134	<p>Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.</p>	
135	<p>Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Col·laboració amb eines digitals: treball en grups amb eines col·laboratives o d'organització de la informació com mapes conceptuals compartits.</p>	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
136	Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Ús d'eines de creació multimodal per dissenyar pòsters i presentacions visuals.	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal: Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	
2	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal: Aprenentatge de vocabulari específic per participar en debats, activitats socials i iniciatives comunitàries en llengua estrangera.	
3	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal: Pràctica de diàlegs i interaccions que fomentin la col·laboració en projectes o accions socials amb persones d'altres cultures.	
4	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal: Desenvolupament de l'hàbit d'accedir a fonts internacionals (articles, fòrums, etc.) per informar-se i prendre part activa en temes socials o globals.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
5	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal: Ús d'estratègies per adaptar-se a diferents contextos interculturals, promovent el respecte i la comprensió mútua en les comunicacions.	
6	Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	
7	Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Pràctica d'escriptura i lectura en converses de text, com també el desenvolupament de l'expressió oral mitjançant trucades o videoconferències.	
8	Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Desenvolupament de l'interès per explorar aspectes culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com costums, tradicions i valors.	
9	Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera: Promoció de l'aprenentatge intercultural mitjançant l'intercanvi d'experiències i coneixements amb persones de diferents orígens.	
10	Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera: Exploració de les normes i actituds socioculturals que regeixen la vida quotidiana i les relacions interpersonals en els països on es parla la llengua estrangera.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
11	Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera: Ús conscient del llenguatge no verbal, de la cortesia lingüística i de l'etiqueta digital per adaptar-se adequadament a diferents contextos comunicatius.	
12	Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera: Reflexió sobre les convencions socials i culturals d'ús comú per entendre millor els costums i valors de les societats on es parla la llengua estrangera.	
13	Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera: Anàlisi comparativa de normes culturals per identificar semblances i diferències que facilitin una comunicació intercultural efectiva i respectuosa.	
14	Estratègies d'ús comú per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics: Identificació de formes d'expressió cultural en texts més complexos (fragments de llibres, reportatges, entrevistes).	
15	Estratègies d'ús comú per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics: Recerca sobre una cultura específica, presentacions i discussions grupals.	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
16	Estratègies d'ús comú per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics: Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals dels alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials i virtuals.	
17	Estratègies d'ús comú de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal: Identificació i reflexió de l'impacte del llenguatge discriminatori en diferents contextes, inclosos les xarxes socials i mitjans de comunicació.	
18	Estratègies d'ús comú de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal: Detecció en l'entorn escolar d'actituds discriminatòries proposant mesures de correcció.	
19	Estratègies d'ús comú de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal: Ús del llenguatge inclusiu i actituds que fomentin el respecte.	
20	Estratègies d'ús comú de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal: Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	

5. Rúbricas IA por competencia específica

Cada rúbrica está calibrada para esta materia y curso con descriptores observables y un ejemplo de evidencia en cada nivel. Edita los porcentajes según tu programación didáctica.

CE.1 · 20 % Exposicion oral

Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència d...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	Comprende con ayuda constante fragmentos muy breves y sencillos, pero no logra identificar el sentido general ni detalles relevantes de forma autónoma. <i>Ejemplo: Ante un audio de 30 segundos sobre la rutina diaria, no responde preguntas básicas (¿qué hace por la mañana?) incluso tras dos audiciones.</i>
2	En proceso	50-69%	Comprende el sentido general y algunos detalles de textos claros y sencillos cuando se le guía con preguntas o apoyo visual, pero aún necesita repetición o simplificación. <i>Ejemplo: En un texto escrito sobre el tiempo libre, identifica el tema (vacaciones) y algún dato concreto (destino) tras leerlo dos veces; pide aclaraciones sobre el resto.</i>
3	Adquirido	70-89%	Comprende e interpreta el sentido general y los detalles más relevantes de textos orales, escritos y multimodales claros y en lengua estándar, aplicando estrategias como la inferencia de significados de forma autónoma. <i>Ejemplo: Escucha un podcast breve sobre hábitos saludables, extrae el mensaje principal y tres recomendaciones específicas, e infiere el significado de una palabra por contexto.</i>
4	Avanzado	90-100%	Comprende, interpreta y valora críticamente textos de cierta complejidad (opiniones, narraciones con matices), infiriendo información implícita, evaluando la fiabilidad de fuentes y transfiriendo estrategias a situaciones nuevas. <i>Ejemplo: Lee un artículo de opinión en lengua extranjera sobre redes sociales, identifica la tesis y argumentos, deduce la intención del autor, y contrasta la información con otra fuente para valorar su fiabilidad.</i>

CE.2 · 20 %**Rubrica produccion**

Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequa...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	Produce textos muy breves y fragmentados, con una organización confusa. El mensaje apenas se entiende y no se observa uso de estrategias de planificación ni autorreparación. <i>Ejemplo: Escribe tres frases inconexas sobre un tema sin estructura clara; al hablar, emite palabras sueltas sin fluidez.</i>
2	En proceso	50-69%	Produce textos sencillos con cierta cohesión, aunque con errores que dificultan parcialmente la comprensión. Intenta planificar o autorreparar, pero de forma limitada. <i>Ejemplo: Redacta un párrafo de 4-5 oraciones con algunos conectores básicos; al exponer oralmente, se detiene para corregir algún error.</i>
3	Adquirido	70-89%	Produce textos de extensión media con organización clara, coherencia y corrección general. Utiliza estrategias de planificación y autorreparación de manera efectiva para lograr un mensaje relevante y adecuado al propósito comunicativo. <i>Ejemplo: Redacta una carta informal de 100-120 palabras bien estructurada; realiza una breve presentación oral con introducción, desarrollo y cierre.</i>
4	Avanzado	90-100%	Produce textos originales y creativos, con organización cuidada, coherencia, cohesión y adecuación al contexto y destinatario. Integra estrategias de manera autónoma y transfiere sus habilidades a situaciones nuevas, mostrando fluidez y precisión. <i>Ejemplo: Redacta un relato breve con descripciones y diálogos; improvisa una conversación simulada usando recursos expresivos y correcciones naturales.</i>

CE.3 · 20 %**Observacion sistematica**

Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectu...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	No planifica ni participa en interacciones, ni siquiera con ayuda intensiva. No emplea estrategias de cooperación ni respeta normas de cortesía. <i>Ejemplo: No responde a saludos ni preguntas simples; permanece en silencio o respuestas no relacionadas.</i>
2	En proceso	50-69%	Planifica y participa en interacciones breves y sencillas con ayuda frecuente. Utiliza algunas estrategias básicas de cooperación y cortesía, pero de forma inconsistente. <i>Ejemplo: Saluda y se despide si se le recuerda; responde con frases muy cortas pero necesita apoyo para mantener el intercambio.</i>
3	Adquirido	70-89%	Planifica y participa en interacciones breves y sencillas sobre temas cotidianos con autonomía. Selecciona y usa estrategias de cooperación y cortesía de forma adecuada en situaciones conocidas. <i>Ejemplo: Inicia un intercambio para pedir información, mantiene el turno de palabra y se despide sin apoyo; usa 'por favor' y 'gracias'.</i>
4	Avanzado	90-100%	Planifica y participa con autonomía y flexibilidad en interacciones variadas. Selecciona y adapta estrategias de cooperación y cortesía al contexto y al interlocutor, y emplea recursos analógicos y digitales para enriquecer la comunicación. <i>Ejemplo: Participa en un role-play complejo (ej. reserva de hotel) usando gestos, apoyo visual y preguntas de clarificación; negocia significado y repara malentendidos.</i>

CE.4 · 20 %**Exposicion oral**

Mediar en situaciones cotidianas entre diferentes lenguas, usando estrategias y conocimientos sencillos orientados a explicar conceptos o simplificar mensajes, para transmitir información de manera eficaz,...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	No logra mediar ni siquiera con ayuda; reproduce fragmentos sin adaptar o no participa. <i>Ejemplo: En un role-play de pedir indicaciones, repite textualmente lo que oye sin modificar el mensaje, causando confusión.</i>
2	En proceso	50-69%	Mediante guía explícita, infiere el sentido general y aplica alguna estrategia básica (parafrasear o simplificar) para transmitir información, aunque con errores que no impiden la comunicación. <i>Ejemplo: En una conversación simulada, con indicaciones del docente, explica oralmente el horario de apertura de una tienda usando palabras más sencillas, pero olvida detalles clave.</i>
3	Adquirido	70-89%	Media de forma autónoma en situaciones cotidianas: infiere el sentido, selecciona y aplica estrategias adecuadas (explicar, simplificar, ejemplificar) para que ambas partes se entiendan, con claridad y responsabilidad. <i>Ejemplo: En un intercambio sobre cómo usar una aplicación, explica los pasos en su lengua materna a un compañero que no entiende el inglés original, usando gestos y ejemplos.</i>
4	Avanzado	90-100%	Media de manera eficaz y creativa, adaptando el discurso a la situación y al interlocutor; integra varias estrategias (resumir, reformular, añadir ejemplos) y evalúa el éxito de su mediación, ajustándola si es necesario. <i>Ejemplo: En un debate sobre hábitos saludables, actúa como intérprete entre un hablante de alemán y otro de español, no solo traduciendo sino también añadiendo explicaciones culturales y preguntando si se ha entendido.</i>

CE.5 · 20 % **Portfolio**

Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, p...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Identifica alguna semejanza o diferencia muy evidente entre lenguas, pero no las contrasta de forma coherente. Reconoce estrategias básicas solo si se le indican y no las aplica para mejorar su comunicación. No registra sus progresos.</p> <p><i>Ejemplo: En una tarea de comparación de saludos en lenguas conocidas, solo menciona que son diferentes sin argumentar; al corregir un error gramatical, no identifica qué estrategia usar.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Compara lenguas siguiendo un modelo, señalando semejanzas y diferencias con ayuda. Utiliza alguna estrategia aprendida (p. ej., deducción por contexto) pero de manera ocasional o poco precisa. Registra sus dificultades si se le proporciona una plantilla.</p> <p><i>Ejemplo: Completa una tabla comparativa de verbos modales en inglés y alemán con guía; en una grabación oral, intenta usar sinónimos para evitar bloqueos pero no siempre con éxito.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Compara y contrasta lenguas de forma autónoma, explicando razonadamente semejanzas y diferencias. Selecciona y aplica estrategias lingüísticas (p. ej., inferencia, paráfrasis) para resolver necesidades comunicativas concretas. Analiza sus progresos y dificultades, ajustando su aprendizaje.</p> <p><i>Ejemplo: Redacta una reflexión comparando estructuras de negación en tres lenguas y aplica esa conciencia para evitar errores en una producción escrita; completa un diario de aprendizaje donde identifica qué estrategia le funcionó mejor para mejorar la pronunciación.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Integra de manera creativa los repertorios lingüísticos de varias lenguas para abordar tareas comunicativas complejas. Evalúa críticamente la eficacia de sus estrategias y las transfiere a nuevos contextos (p. ej., aprender una lengua nueva). Propone y aplica mejoras a partir del análisis de sus errores y aciertos.</p> <p><i>Ejemplo: Diseña un pequeño proyecto personal para aprender nociones básicas de una lengua romance a partir de su conocimiento de otras, explicando qué estrategias usa; presenta un análisis autocorrectivo de su evolución en un debate oral y sugiere cambios concretos para próximas intervenciones.</i></p>

CE.6 · 20 % Rubrica generica

Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultur...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Reconoce únicamente diferencias superficiales entre lenguas y culturas, pero no muestra actitud empática ni respetuosa; evita o rechaza la participación en situaciones interculturales.</p> <p><i>Ejemplo: En una actividad de intercambio cultural, se limita a observar sin intervenir o hace comentarios estereotipados (p. ej., 'todos los ingleses beben té').</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Identifica, con ayuda, algunas semejanzas y diferencias lingüísticas, culturales o artísticas; intenta actuar con respeto, aunque a veces necesita recordatorios o muestras inseguridad en contextos interculturales.</p> <p><i>Ejemplo: Con apoyo de un guion, nombra una coincidencia y una diferencia entre dos tradiciones; responde cortésmente en un role-play pero requiere corrección de tono o lenguaje.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Explica semejanzas y diferencias relevantes entre lenguas y culturas; actúa de forma empática y respetuosa en situaciones interculturales, aplicando estrategias para apreciar la diversidad (p. ej., escucha activa, preguntas respetuosas).</p> <p><i>Ejemplo: Compara costumbres de cumpleaños y explica su origen; en un intercambio virtual se interesa por la cultura del otro y evita juicios; participa en una dramatización sobre un malentendido cultural y propone soluciones.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Valora críticamente la diversidad lingüística, cultural y artística, relacionándola con derechos humanos y valores ecosociales; transfiere estrategias interculturales a nuevos contextos y media para fomentar el respeto y la empatía.</p> <p><i>Ejemplo: Analiza un documental sobre una minoría lingüística, elabora un decálogo contra estereotipos y lo comparte con la clase; en un debate, reconduce posturas excluyentes hacia la comprensión mutua.</i></p>

Sugerencias DUA por competencia específica

Diseño Universal del Aprendizaje aplicado a cada CE en sus tres ejes: representación (cómo presento el contenido), acción y expresión (cómo demuestran lo aprendido) e implicación (cómo motivar).

CE.1

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación	<ul style="list-style-type: none">• Ofrecer grabaciones con distintos acentos de la lengua meta, acompañadas de transcripción y apoyo visual (imágenes o mapa conceptual).• Proporcionar glosarios visuales con términos clave y sus equivalentes en español, organizados por temas.• Incluir versiones simplificadas de textos auténticos (noticias, diálogos) con anotaciones sobre el contexto cultural.
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de acción y expresión	<ul style="list-style-type: none">• Permitir demostrar la comprensión mediante respuestas orales, escritas o esquemas gráficos (líneas temporales, infografías).• Ofrecer la opción de grabar un resumen oral en la lengua meta usando herramientas de grabación en lugar de escribir.• Posibilitar la creación de un videotutorial corto explicando el contenido del texto con herramientas digitales.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación	<ul style="list-style-type: none">• Relacionar los textos con intereses del alumnado (música, deportes, redes sociales) de la cultura de la lengua meta.• Ofrecer opciones de elección entre varios textos sobre temas variados (actualidad, vida cotidiana, ocio).• Incorporar juegos de roles o simulaciones donde deban utilizar la información comprendida (ej. simular una llamada telefónica).

CE.2

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido que se va a producir.	<ul style="list-style-type: none">• Ofrecer modelos textuales variados (anuncios, correos, entradas de blog) en formato escrito y oral para que el alumnado identifique estructuras, conectores y recursos de cortesía propios de cada género.• Proporcionar un banco de frases útiles organizadas por función comunicativa (pedir disculpas, sugerir, describir) con colores y ejemplos visuales para facilitar la planificación.• Desglosar la tarea en pasos con apoyos gráficos (esquemas de planificación, checklist de autorreparación) mostrando ejemplos resueltos y otros por completar.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Acción y expresión	Ofrecer opciones variadas para que el alumnado demuestre su capacidad de producción textual.	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir grabar un audio o vídeo breve (monólogo o diálogo simulado) en lugar de un texto escrito, siempre que incluya planificación y autorreparación visibles. • Usar herramientas digitales de dictado o procesadores con corrector ortográfico para que el alumnado con dificultades grafomotoras pueda centrarse en la organización y coherencia. • Ofrecer plantillas semiestructuradas con espacios para cada parte del texto (introducción, desarrollo, cierre) donde el estudiante complete borradores antes de la versión final.
Implicación / motivación	Fomentar la motivación mediante la elección y la conexión con intereses personales.	<ul style="list-style-type: none"> • Dejar que el alumnado elija entre varios propósitos comunicativos (reclamar un producto, felicitar a un amigo, contar una anécdota) y el destinatario real o ficticio (un personaje de serie, un 'pen pal' virtual). • Incorporar un 'contrato de aprendizaje' donde el estudiante fije su propio nivel de exigencia (longitud del texto, uso obligatorio de 3 conectores, etc.) y lo evalúe al final. • Ofrecer la opción de publicar el texto en un muro colaborativo del aula o enviarlo a un destinatario real (otro grupo del centro) para darle autenticidad y audiencia.

CE.3

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Ofrecer opciones para la percepción y comprensión del contenido interactivo.	<ul style="list-style-type: none"> • Presentar modelos de diálogo con apoyo visual (emojis de tono, flechas de turno) y transcripción en la lengua meta y L1. • Proporcionar bancos de frases clave categorizados por función comunicativa (saludar, pedir, disculparse) en formato tarjeta digital con audio integrado. • Ofrecer glosarios interactivos que asocien cada expresión con una imagen y su pronunciación, permitiendo repetición por el alumno.
Acción y expresión	Facilitar múltiples medios para que el alumnado demuestre su capacidad de interacción.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizar un intercambio grabado (audio o vídeo) donde el alumno deba resolver un malentendido comunicativo usando estrategias de cooperación. • Elaborar un chat escrito simulado (papel o digital) con emojis y abreviaturas que refleje normas de cortesía y petición de ayuda. • Crear un cómic de 4 viñetas donde los personajes negocien un plan, con bocadillos escritos y gestos dibujados.
Implicación / motivación	Promover la implicación mediante opciones relevantes y desafiantes ajustables.	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir al alumnado elegir el escenario comunicativo (restaurante, tienda, estación) y la herramienta (rol en vivo, videollamada simulada, foro). • Usar materiales auténticos (menús reales, billetes de tren, formularios) para que la interacción tenga un propósito tangible. • Ofrecer niveles de andamiaje: guion completo, frases a medias o solo palabras clave, para que cada alumno ajuste el reto.

CE.4

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido de mediación.	<ul style="list-style-type: none"> Modelos de mediación en formato audio con transcripción anotada que señale las estrategias de paráfrasis y simplificación utilizadas. Presentación visual de una mediación paso a paso con diagramas de flujo que indiquen cuándo reformular, resumir o preguntar por confirmación. Banco de ejemplos en diferentes lenguas (inglés, francés, alemán) que muestren la misma situación mediada con distintos niveles de complejidad léxica.
Acción y expresión	Ofrecer múltiples medios de expresión para que el alumnado demuestre su competencia mediadora.	<ul style="list-style-type: none"> Opción de mediar de forma oral (grabación de audio o vídeo) o escrita (chat, correo, nota) en una situación cotidiana simulada, como explicar una norma escolar a un nuevo alumno extranjero. Plantilla de andamiaje con frases hechas para cada fase de la mediación (escuchar, reformular, verificar) que el alumnado pueda completar y adaptar. Rúbrica de coevaluación centrada en la claridad y eficacia del mensaje mediado, que los estudiantes apliquen en parejas sobre producciones propias.
Implicación / motivación	Potenciar la motivación mediante la relevancia, la elección y el reto ajustable.	<ul style="list-style-type: none"> Ciclo de 'mediación real' en el que el alumnado actúa como intérprete para un auxiliar de conversación o para compañeros de un centro extranjero en videollamadas breves. Juego de roles con situaciones cotidianas (mercado, hospital, estación de tren) donde los estudiantes negocian el significado y deben superar 'malentendidos' puntuales. Creación de un 'pasaporte de mediador' individual con insignias desbloqueables al superar retos de complejidad creciente (mediar con apoyo visual, luego sin apoyo, luego con dos lenguas).

CE.5

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido lingüístico y metacognitivo.	<ul style="list-style-type: none"> Ofrecer un organizador gráfico donde el alumnado compare estructuras gramaticales entre la L2 y su lengua materna, con ejemplos auditivos grabados por hablantes nativos. Presentar textos y audios en la L2 con anotaciones visuales (colores, iconos) que señalen estrategias de inferencia y cognados, junto con una versión en L1 para consulta. Proporcionar un glosario digital interactivo con términos clave sobre reflexión lingüística (ej. 'transferencia', 'interferencia') que incluya definiciones en L2 y ejemplos multimodales (imágenes, breves vídeos explicativos).

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de expresión y producción del aprendizaje.	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir que el alumnado elabore un 'diario de repertorios' donde documente comparaciones entre lenguas (L1, L2, otras) usando formato escrito, grabación de voz o infografía digital. • Ofrecer la opción de realizar una exposición oral breve (2-3 min) sobre una estrategia personal de aprendizaje de vocabulario, apoyada en una presentación visual o guión en papel. • Facilitar la creación de un 'pasaporte lingüístico' personal que recopile recursos (canciones, frases, reglas) transferibles entre lenguas, evaluable mediante rúbrica holística.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación e implicación en el aprendizaje.	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir que el alumnado seleccione un aspecto concreto de su repertorio lingüístico (ej. falsos amigos, préstamos) para investigar y compartir en un 'museo de lenguas' colaborativo. • Plantear un reto gamificado semanal: descubrir y aplicar una estrategia nueva de comunicación (inferir, reformular, pedir aclaración) en interacciones con hablantes nativos online (seguro) o en role-play. • Ofrecer la posibilidad de elegir el medio de comunicación para demostrar la conciencia lingüística: carta, podcast, meme explicativo o breve video tutorial.

CE.6

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Representación	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer materiales auténticos como videoclips musicales o noticias breves de distintas variedades del español, acompañados de transcripciones y glosarios visuales. • Utilizar un mapa interactivo digital donde se desplieguen ejemplos de costumbres, saludos y expresiones típicas de diferentes países hispanohablantes, con apoyo de imágenes y audios. • Presentar tablas comparativas de diferencias léxicas y gramaticales entre variedades del español, con codificación por colores y versiones simplificadas para facilitar la comprensión.
Acción y expresión	Expresión	<ul style="list-style-type: none"> • El alumnado puede elaborar un videodiario o podcast comparando un aspecto cultural (por ejemplo, la celebración de una fiesta) entre su cultura y una de habla hispana. • Posibilidad de redactar una entrada de blog o grabar un audio reflexivo analizando estereotipos presentes en breves fragmentos de series o anuncios en español. • Diseñar una 'guía de supervivencia cultural' para un visitante extranjero, combinando texto, imágenes y audios explicativos sobre normas de cortesía o gestos.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Implicación / motivación	Motivación	<ul style="list-style-type: none">• Ofrecer un menú de opciones de países o temas culturales (música, gastronomía, cine) para que cada estudiante elija el que más le interese explorar.• Incluir una tarea de reto donde el alumnado deba identificar un malentendido intercultural real y proponer una solución empática, con niveles de dificultad ajustables.• Conectar con la experiencia personal pidiendo que compartan una anécdota propia relacionada con la diversidad cultural o lingüística y la pongan en contraste con la del ámbito hispano.

Cómo programar paso a paso

Hoja de ruta de 7 pasos para construir tu programación didáctica desde el decreto hasta la rúbrica final.

Paso 1 · Leer el decreto vigente 1 hora

Localiza el decreto autonómico que desarrolla el currículo de Segunda Lengua Extranjera para 4º ESO. Identifica la concreción de las competencias específicas (CE), criterios de evaluación y saberes básicos. Presta atención a los elementos transversales y a las orientaciones metodológicas propias de tu comunidad.

Tip: No te limites a leer; anota en una tabla las CE y los criterios que más se repiten en ejemplos de situaciones de aprendizaje de tu CCAA; eso te dará pistas sobre el enfoque esperado.

Paso 2 · Listar las CE y criterios 1-2 horas

Enumera las 6 competencias específicas para Segunda Lengua Extranjera en 4º ESO y asocia cada una de ellas con sus correspondientes criterios de evaluación (31 en total). Organiza la información en una matriz que te permita visualizar qué criterios pertenecen a cada CE.

Tip: Imprime la lista y colócala en tu mesa; cada vez que diseñes una tarea, márcala con el criterio que evalúa. Así evitarás desajustes.

Paso 3 · Priorizar criterios e instrumentos 2 horas

Selecciona aquellos criterios que consideres nucleares para el desarrollo de la competencia comunicativa (por ejemplo, los relacionados con la producción y mediación oral). Decide qué instrumentos de evaluación (rúbricas, listas de cotejo, diarios de aprendizaje) utilizarás para cada criterio, priorizando los más complejos.

Tip: No intentes evaluar todos los criterios en cada trimestre; elige 3-4 por trimestre y repítelos en diferentes contextos para garantizar la fiabilidad.

Paso 4 · Distribuir saberes por trimestre 2-3 horas

Reparte los 104 saberes básicos organizados en 6 bloques a lo largo de los tres trimestres. Asegura una progresión lógica: en el primer trimestre, saberes de comprensión y producción oral básica; en el segundo, mediación y plurilingüismo; en el tercero, textos escritos más complejos y reflexión sobre el aprendizaje.

Tip: Haz una plantilla de Excel con los saberes y márcalos con colores según el bloque; verás rápidamente si algún bloque está infrarrepresentado.

Paso 5 · Diseñar una SDA tipo por trimestre 3-4 horas

Crea al menos una situación de aprendizaje (SDA) por trimestre que integre varias CE y criterios. La SDA debe partir de un reto o problema real, incluir tareas de producción y mediación, y contemplar la autoevaluación del alumno. Utiliza los saberes seleccionados para ese trimestre.

Tip: Aprovecha temas de actualidad o intereses del alumnado; por ejemplo, en 4º ESO funciona bien una SDA sobre cómo organizar un intercambio virtual con un instituto extranjero.

Paso 6 · Establecer ponderaciones del departamento 1 hora

Acuerdo en el departamento didáctico sobre el peso de cada criterio en la nota final. Por ejemplo, dar más peso a los criterios de producción oral (30%) y comprensión escrita (20%), y menos a la reflexión sobre el aprendizaje (10%). Asegura que la suma total sea 100% y que la calificación refleje el grado de adquisición de las competencias.

Tip: Revisa las ponderaciones con tu jefatura de estudios para que coincidan con el proyecto educativo del centro.

Paso 7 · Documentar atención a la diversidad y recuperación 1-2 horas

Incluye en la programación las medidas de atención a la diversidad (adaptaciones curriculares, refuerzo, enriquecimiento) y el plan de recuperación para el alumnado con evaluación negativa. Especifica cómo se recuperarán los criterios no superados mediante actividades de mejora y una prueba final si procede.

Tip: Diseña una rúbrica de recuperación que evalúe exactamente los mismos criterios que en la evaluación ordinaria, pero con tareas alternativas.